

**ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน
กลุ่มอำเภอไทรน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2**
**TEACHERS' OPINIONS ABOUT INSTRUCTIONAL LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS
IN SCHOOLS OF SAINOI DISTRICT UNDER NONTHABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2**

มนีรัตน์ ประเสริฐผล* และ อำนวย ทองโปร่ง

Maneerat Prasertphol* and Amnuay Thongprong

ภาควิชาบริหารการศึกษาและอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง กรุงเทพมหานคร 10240

Department of Educational Administration and Higher Education, Faculty of Education,

Ramkhamhaeng University, Bangkok 10240, Thailand

*Corresponding author: E-mail: 6212470010@rumail.ru.ac.th

รับบทความ 27 ธันวาคม 2563 แก้ไขบทความ 7 มีนาคม 2564 ตอรับบทความ 19 มีนาคม 2564 เผยแพร่บทความ ตุลาคม 2564

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มอำเภอไทรน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนกลุ่มอำเภอไทรน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 192 คน โดยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มาตรวส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนก อยู่ระหว่าง 0.51–0.91 และมีค่าความเชื่อมั่น 0.99 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t-test) ชนิด Independent Samples และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA)

ผลการวิจัย พบว่า

1. ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการ, ผู้บริหารสถานศึกษา

ABSTRACT

This survey research aimed to examine and compare teachers' opinions on instructional leadership of school administrators in schools of Sainoi district under Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 2, classified by educational level and work experience. The sample, obtained through stratified random sampling, consisted of 192 teachers working in Sainoi district school under Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 2 in the 2020 academic year. The research instrument was a set of five-scale rating questionnaires with the discriminative index between 0.51 and 0.91 and the reliability of 0.99. The statistics for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test for Independent Samples, and One-Way ANOVA. The findings were as follows:

1. Teachers' opinions on instructional leadership of school administrators as a whole and in each aspect were at a high level.

2. The comparison result of teachers' opinions on instructional leadership of school administrators, classified by educational level as a whole and in each aspect showed no difference.

3. The comparison result of teachers' opinions on instructional leadership of school administrators in schools of Sainoi district under Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 2, classified by work experience, as a whole and each aspect showed no difference.

Keywords: Instructional Leadership, School Administrators

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคนของประเทศให้มีคุณภาพ มีความสามารถ และมีศักยภาพในการเป็นกำลังพัฒนาประเทศ ในแง่ความรู้ ความคิด ทักษะ ความสามารถ ตลอดจนคุณธรรมและจริยธรรม เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและส่งเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ได้กล่าวถึง การบริหารจัดการศึกษาที่เกี่ยวกับด้านวิชาการไว้ในเรื่องการปฏิรูป กระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นให้มีการเพิ่มประสิทธิภาพ ระบบบริหารจัดการศึกษา สร้างระบบการศึกษาเพื่อเป็นเลิศทางวิชาการระดับนานาชาติ (ยุทธศาสตร์ชาติ, 2561-2580, หน้า 37) สถานศึกษาจึงมีภารกิจที่จะต้องจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐาน ให้นักเรียนมีคุณภาพทัดเทียมนานาชาติ การที่จะทำให้อสถานศึกษามีคุณภาพต้องอาศัยการบริหารงานด้านต่าง ๆ ในสถานศึกษา โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการถือเป็นงานหลักของสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา (ศราวุธ ทองอาจาศ, 2560, หน้า 2) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคลากรสำคัญต่อการบริหารและจัดการศึกษา ผลงานของสถานศึกษาจะเป็นอย่างไรขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นส่วนใหญ่ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีคุณสมบัติของภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความรอบรู้ มีวิสัยทัศน์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความมุ่งมั่นตั้งใจที่จะพัฒนาสถานศึกษาให้มีความเป็นเลิศทางด้านจัดการศึกษาให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับนานาชาติ

โรงเรียนในกลุ่มอำเภอไทรน้อยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 มีผลการติดตามและประเมินผลการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตัวชี้วัดตามแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 นโยบายที่ 3 “พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา” ตัวชี้วัดที่ 49 “ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกประเภท มีศักยภาพในการปฏิบัติงานครบตามความจำเป็นในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ” มีคุณภาพอยู่ในระดับปรับปรุง และผลการติดตามและประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ.2562 มาตรฐานที่ 2 “การบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ” ตัวบ่งชี้ที่ 5 “การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ” มีคุณภาพอยู่ในระดับพอใช้ รวมถึงจุดอ่อนด้านบุคลากรที่ยังขาดประสบการณ์ทักษะกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดทักษะและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการจัดการเรียนรู้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2, 2563, หน้า 10-14)

จากสภาพและปัญหาดังกล่าวจะเห็นได้ว่าโรงเรียนในกลุ่มอำเภอไทรน้อย ยังมีโอกาสในการเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนาศักยภาพการบริหารสถานศึกษาได้มากกว่าปัจจุบัน โดยอาศัยปัจจัยบวกจากภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นบุคลากรของโรงเรียนในพื้นที่ จึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มอำเภอไทรน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้นำข้อมูลมาพัฒนาตนเองให้มีความรู้ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ เพื่อให้ส่งผลต่อคุณภาพการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

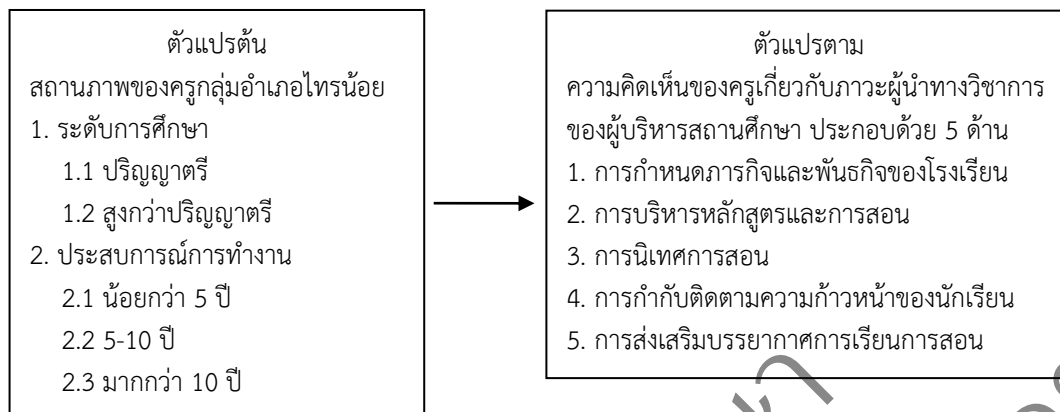
ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มอำเภอไทรน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มอำเภอไทรน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นนทบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มุ่งศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มอำเภอไทรน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนกลุ่มอำเภอไทรน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 383 คน

1.2 ตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูผู้สอนในโรงเรียนกลุ่มอำเภอไทรน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 192 คน โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) และได้ใช้การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 จากเว็บไซต์บริการคำนวณขนาดตัวอย่างของ Creative Research Systems (www.surveysystem.com)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.80-1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อ (item-total correlation) มีค่า .51-.91 และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่า .99 โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มอำเภอไทรน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 โดยแบ่งเป็น 5 ด้าน รวมจำนวน 47 ข้อ

3. วิธีการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้รับคืน 192 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จากนั้นตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม แล้วนำข้อมูลไปใช้ในการวิเคราะห์ต่อไป

4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

4.1 ข้อมูลพื้นฐาน ได้แก่ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) หาค่าร้อยละ (Percentage)

4.2 ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มอำเภอไทรน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 ดำเนินการโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. (Standard Deviation)

4.3 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มอำเภอไทรน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่าที (t-test) ชนิด Independent Samples

4.4 เปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มอำเภอไทรน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) หากพบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe's post hoc comparison)

สรุปผลการวิจัย

1. ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มอำเภอไทรน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มอำเภอไทรน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มอำเภอไทรน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มอำเภอไทรน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 พบประเด็นสำคัญที่น่าสนใจมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มอำเภอไทรน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากโรงเรียนกลุ่มอำเภอไทรน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 ได้มีการบริหารจัดการศึกษาตามกรอบยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติและหน่วยงานต้นสังกัด ตลอดจนนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้มีทิศทางการบริหารจัดการศึกษาโดยมีพันธกิจด้านการพัฒนาระบบการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับและจัดการศึกษาโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) เพื่อพัฒนามุ่งสู่ Thailand 4.0 เป้าหมาย คือ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีความรู้ และจรรยาบรรณตามมาตรฐานวิชาชีพ พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ โดยได้รับการพัฒนาอบรมเพื่อให้ความรู้ มีหลักการ และมีการพัฒนาทางวิชาชีพ เป็นผู้นำทางวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษามีศักยภาพในการบริหารจัดการเรียนรู้ มีภาวะผู้นำที่ปฏิบัติตามความจำเป็นที่มีประสิทธิภาพ ตลอดจนผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีความสมดุลในการบริหารจัดการเชิงบูรณาการ มีการกำกับ ติดตาม ประเมินผล มีระบบข้อมูลสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพและการรายงานผลอย่างเป็นระบบ ใช้งานวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการส่งเสริม พัฒนาและขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษา กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถความเป็นเลิศทางวิชาการเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน พัฒนาศักยภาพ และคุณภาพของผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 อีกทั้งสำนักงานเขตพื้นที่การประเมินผู้บริหารด้านภาวะผู้นำในการบริหารจัดการที่สู่ความเป็นเลิศ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2, 2563, หน้า 10-18) ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้และความสามารถในการบริหารงานให้สามารถพัฒนาผู้เรียนได้เต็มตามศักยภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Krug (1992) กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ เป็นพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ประการ คือ การกำหนดพันธกิจ การบริหารหลักสูตรและการสอน การนิเทศการสอน การกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน และการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกตุสุตา กิ่งการจร (2560, หน้า 83) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศราวุธ ทองอากาศ (2560, หน้า 53-54) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด ผลการวิจัย พบว่า ความคิดเห็นของครู โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้วิจัยอภิปรายได้ ดังนี้

1.1 ด้านการกำหนดภารกิจและพันธกิจของโรงเรียน พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มอำเภอไทรน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาสู่ความสำเร็จ ได้มีการประเมินผลคุณภาพการศึกษาอย่างหลากหลาย ตลอดจนมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมความสำเร็จภายในและภายนอก (SWOT Analysis) โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เพื่อกำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ ภารกิจและพันธกิจที่ต้องปฏิบัติ เป้าหมาย นโยบาย และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาศึกษาทุกด้านของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 ให้สูงขึ้นโดยจัดการศึกษา สร้างคนคุณภาพ สู่ความเป็นเลิศ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการประเมินความต้องการทางด้านวิชาการร่วมกัน เพื่อนำมาพัฒนาเป้าหมายด้านวิชาการของสถานศึกษา ผู้บริหารสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูใช้ข้อมูลผลการจัดการเรียนการสอนและผลการเรียนของนักเรียนนำมาปรับปรุงและพัฒนาเป้าหมายด้านวิชาการของสถานศึกษา นอกจากนี้ ผู้บริหารมีการกำหนดมาตรการดำเนินงานและดัชนีชี้วัดคุณภาพ เพื่อให้การดำเนินงานทางด้านวิชาการสามารถวัดและตรวจสอบการปฏิบัติงานได้อย่างมีคุณภาพอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ฮอลล์ลิงเจอร์ และเมอร์ฟี (Hallinger & Murphy, 1985, p. 227) กล่าวว่าในการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ผู้บริหารแสดงออกถึงหน้าที่ 2 ประการ คือ การกำหนดเป้าหมาย และการสื่อสารเป้าหมาย เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมาให้เห็นบ่อยมากที่สุดสำหรับในมุมมองของครู ผู้บริหารใช้ข้อมูลการเรียนรู้ของนักเรียนนำไปกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ส่วนใหญ่จะรวมถึงการกำหนดวันเวลาแห่งความสำเร็จและหน้าที่ความรับผิดชอบของครู และบุคลากรด้วย เพื่อให้เกิดการพัฒนา ปรับปรุงผลการเรียนรู้ของนักเรียนให้ดีขึ้น นอกจากนี้ยังมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สิริกร พลายงาม (2557, หน้า 63) ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 32 พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชชาภรณ์ จันทพล (2559, หน้า 71-72) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครนายก พบว่า ด้านการกำหนดพันธกิจของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มอำเภอไทรน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องมาจากครูอาจมองว่าผู้บริหารให้ความสำคัญกับการบริหารหลักสูตรและการสอน เพราะการบริหารหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งกำหนดไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, หน้า ญ) ซึ่งได้ระบุไว้ว่า สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรมหรือกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ และคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้น ส่งผลให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 ส่งเสริม สนับสนุน นิเทศ ติดตามและประเมินให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดยผู้บริหารมีการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาร่วมกันกับคณะครู มีการมอบหมายภารกิจอย่างชัดเจนในกำหนดมาตรฐานและคุณภาพของแต่ละชั้นในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ผู้บริหารให้คำแนะนำ ส่งเสริมและสนับสนุนครูในการกำหนดเวลาเรียน เกณฑ์การวัดและประเมินผล การเรียนรู้ ส่งเสริมครูให้มีการออกแบบการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์และมาตรฐานที่กำหนดไว้ สนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระวิชา มีการนิเทศและสนับสนุนให้ครูใช้หลักสูตรสถานศึกษา ตลอดจนผู้บริหารมีกระบวนการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนให้มีมาตรฐานและคุณภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ ภารดี อนันต์นาวี (2557, หน้า 281-286) การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาต้องมีการวิเคราะห์เอกสารหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สารแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการ วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาโดยการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย จัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาและสาระต่าง ๆ ตลอดจนนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน บริหารการใช้หลักสูตร และนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร เพื่อนำไปปรับปรุงและพัฒนาให้เหมาะสมต่อไป นอกจากนี้ยังมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปฐม ปิบุญนังกูร (2554) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นนทบุรี เขต 2 พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการบริหารจัดการหลักสูตร โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบูรณ์ บุศรีรักษ์ (2559, หน้า 79-89) ได้ศึกษา เรื่อง องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถ

พยากรณ์การบริหารจัดการศึกษานอกโรงเรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการบริหารจัดการหลักสูตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านการนิเทศการสอน พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มอำเภอไทรน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 มีจุดแข็งในด้านการบริหารจัดการ โดยมีการนำนโยบายของต้นสังกัดมาบูรณาการกับนโยบายขององค์กรเพื่อกำหนดเป็นทิศทางในการนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผลและพัฒนาอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จัดให้มีโครงการหรือกิจกรรมหลักในการนิเทศพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งมีหลักการและเหตุผล คือ การนิเทศ ติดตามเกี่ยวกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้มีขอบข่ายของงานที่สำคัญ คือ งานด้านการให้ความช่วยเหลือครูโดยตรง (Direct Assistance) โดยผู้นิเทศมีการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้รับการนิเทศหรือครู เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและการจัดการศึกษา ให้บรรลุผลหรือเกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายและนโยบายที่ได้กำหนดไว้ การนิเทศที่หลากหลาย อย่างสม่ำเสมอและทั่วถึง ตลอดจนมีความสอดคล้องกับพื้นที่หรือบริบทของสถานศึกษาที่รับการนิเทศ ทำให้เกิดควมมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2, 2563, หน้า 13, 69) ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานด้านการนิเทศการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ให้เป็นไปตามกรอบการนิเทศของต้นสังกัดอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพเช่นกัน เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เดวิส และ โทมัส (1988) กล่าวว่าผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการต้องมีการกระตุ้นให้ครูเห็นความสำคัญในการพัฒนาโรงเรียน รวมถึงการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนซึ่งหัวใจสำคัญก็คือการจัดการเรียนการสอนของครู ผู้บริหารมีการติดตามความก้าวหน้าด้านวิชาการ ติดตามดูและการปฏิบัติการสอนของครู โดยการสังเกตการณ์สอนและให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อให้ครูมีการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของตนเอง นอกจากนี้ ยังมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพชาติ ชุ่มชื่น (2554) ได้ศึกษา เรื่อง ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนนวมินทราชินูทิศสวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการนิเทศการสอน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิศิษฐ์ศรี ไตสุกมลวรรณ (2562, หน้า 119-120) ได้ศึกษา เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการนิเทศการสอน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มอำเภอไทรน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ยกเว้นข้อ 30 ผู้บริหารสนับสนุน ส่งเสริมครูให้จัดการเรียนการสอนอย่างเป็นกระบวนการและมีความหลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจาก เพื่อเป็นการประกันโอกาสทางการศึกษา การประเมินคุณภาพการให้บริการทางการศึกษาให้กับผู้เรียนและเด็กในทุกประเภท จำเป็นต้องมีการจัดการศึกษาในทุกรูปแบบในสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพ และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขตามศักยภาพในแต่ละบุคคล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จึงตระหนักและให้ความสำคัญกับการที่ผู้เรียนได้มีการพัฒนาเต็มตามศักยภาพบนพื้นฐานของความแตกต่างระหว่างบุคคล จึงจัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ได้เต็มตามศักยภาพ ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักและให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้เรียน มีการดำเนินงานทางด้านวิชาการและติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ โดยการสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูมีการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นกระบวนการ และมีความหลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และเป็นผู้ให้คำปรึกษาครูเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน มีการตรวจสอบผลการประเมินระหว่างเรียนและนำผลที่ได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูใช้เป็นเครื่องมือในการช่วยเหลือผู้เรียนที่มีผลการเรียนอ่อนหรือผู้เรียนที่มีปัญหาในด้านต่าง ๆ ซึ่งส่งผลต่อผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ครูก (Krug, 1992, p. 224) กล่าวว่าผู้บริหารต้องทำการตรวจสอบคุณภาพความก้าวหน้าของผู้เรียน มีวิธีการที่หลากหลายในการประเมินความก้าวหน้าของนักเรียนและต้องทำการประเมินเป็นประจำ มีการนำผลและใช้ผลการประเมินไปช่วยพัฒนาครู ช่วยผู้ปกครองและนักเรียน เพื่อปรับปรุงผลการเรียนให้ดีขึ้น ผู้บริหารมอบอำนาจให้ครูตัดสินใจในการคัดสรรหรือจัดกลุ่มความก้าวหน้าของผู้เรียนในแต่ละภาคเรียนเพื่อให้เกิดการพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ ตลอดจนผู้บริหารมีการจัดทำโครงการส่งเสริมความเป็นเลิศเพื่อพัฒนาผู้เรียนที่มีผลการเรียนดี จัดทำโครงการช่วยเหลือผู้เรียนที่มีการเรียนอ่อนให้สามารถพัฒนาศักยภาพของตนได้อย่างเหมาะสม ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงให้ความสำคัญต่อการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อคุณภาพผู้เรียนและให้เป็นไปตามกรอบนโยบายหรือเป้าหมายของสถานศึกษา นอกจากนี้ ยังมี ความสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุทธิทัย จันทรทรงกลด (2558) ได้ศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาใน

จังหวัดจันทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญพา พรหมณะ (2559) ได้ศึกษาเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ การเรียนการสอน พบว่า ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มอำเภอไทรน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 มีการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาโดยจัดทำโครงการต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและส่งเสริมการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละแห่งในเขตพื้นที่ ให้มีการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ หนึ่งในนั้นคือโครงการโรงเรียนดีมีคุณภาพ ห้องเรียนคุณภาพ ซึ่งอยู่ในแผนงานของเขตพื้นที่ มีหลักการและเหตุผล คือ พัฒนาโรงเรียนดีมีคุณภาพและห้องเรียนคุณภาพให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินการจัดการศึกษา จัดให้มีการพัฒนาห้องเรียนให้มีคุณภาพ โดยการส่งเสริมและจัดบรรยากาศภายในห้องเรียน ภายในสถานศึกษาให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน จัดให้มีระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนทุกคนอย่างมีกระบวนการและมีความเสมอภาค จัดให้มีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สนับสนุนและส่งเสริมให้มีการจัดทำหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมตามวัย การใช้สื่อ สร้างแหล่งการเรียนรู้ให้เหมาะสม มีระบบการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2, 2563, หน้า 57) ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักและให้ความสำคัญกับการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ การเรียนการสอน โดยการสนับสนุนให้จัดสรรงบประมาณในโรงเรียนสำหรับกิจกรรมการเรียนการสอนเป็นอันดับต้น ๆ มีกระบวนการสรรหาครูที่มีความรู้ความสามารถตรงตามวิชาเอกที่สอนในแต่ละกลุ่มสาระ ให้ความสำคัญกับสื่อการเรียนการสอนของครูและนักเรียนอย่างเหมาะสม เพียงพอและมีประสิทธิภาพ จัดทำคู่มือแหล่งเรียนรู้ในชุมชน จัดให้มีห้องสมุดและแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและหลักการของสถาบันพัฒนาความก้าวหน้า (2553) กล่าวไว้ว่า การพัฒนาส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้เป็นบทบาทของฝ่ายบริหารสถานศึกษาซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นในเขตพื้นที่ใกล้เคียง จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้ จัดให้มีและพัฒนาแหล่งเรียนรู้โดยเกิดจากการประสานความร่วมมือกับสถาบันต่าง ๆ และส่งเสริม สนับสนุนครูให้มีการใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียนในการจัดกระบวนการเรียนรู้ และสอดคล้องกับแนวคิดของ สมุทร ชำนาญ (2556) กล่าวว่า การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้สามารถเกิดขึ้นได้ทุกแห่ง ทุกเวลา สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นของสังคมและเพื่อให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงในการให้บริหารที่ไม่จำเป็นที่จะต้องอยู่แต่เพียงในห้องเรียนเท่านั้น ตลอดจนตระหนักถึงขวัญและกำลังใจของครูและนักเรียน อีกทั้งยังมีการส่งเสริมให้ครูมีการอบรมทางวิชาการ นอกจากนี้ ยังมีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกตุอัมพร มียิ่ง (2560) ได้ศึกษา เรื่อง ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย พบว่า การส่งเสริมบรรยากาศด้านวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมฤทัย อ่อนรัมย์ (2558) ได้ศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตบางระจัน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 พบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักและให้ความสำคัญต่อบทบาทหน้าที่ของตนเอง รู้และเข้าใจ ตลอดจนศึกษาอำนาจหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา ระเบียบต่าง ๆ กฎกระทรวง รวมถึงมีการบริหารสถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมาย ยุทธศาสตร์และนโยบายที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ตลอดจนผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการ ด้านการกำหนดภารกิจและพันธกิจของโรงเรียนได้อย่างชัดเจน บริหารหลักสูตรและการสอนอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน จัดให้มีการนิเทศการสอนอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ มีการกำกับติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียน และส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ให้เกิดคุณภาพการศึกษา จึงทำให้ครูที่มีระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน

นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรชัย อิน้อย (2562) ได้ศึกษา เรื่อง ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวภาพันธ์ ศรีประเสริฐ (2560) ได้ศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา จำแนกตามระดับการศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา จำแนกตามวุฒิการศึกษา โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานแตกต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารแสดงออกมาให้เห็นถึงความรู้และความสามารถในการบริหารจัดการสถานศึกษา มีการกำหนดภารกิจและพันธกิจได้อย่างชัดเจน เพื่อให้้องค์การดำเนินการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามแนวคิดของ เจริญวิทย์ สมพงษ์ธรรม (2554) มีการจัดทำหลักสูตรและบริหารหลักสูตรและการสอนให้เหมาะสม ร่วมมือกันกับครูในการนิเทศการสอนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้องเกิดความมั่นใจในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา ตลอดจนกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน และส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนและการจัดการศึกษาในทุก ๆ ด้าน จึงทำให้ครูที่มีประสบการณ์การทำงานที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นที่ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิเชียร วรรณภากร (2560) ได้ศึกษา เรื่อง การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศนา วรรณประภา (2560) ได้ศึกษา เรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1.1 ด้านการกำหนดภารกิจและพันธกิจของโรงเรียน ผู้บริหารควรประเมินความต้องการของครูโดยใช้วิธีการต่าง ๆ อาทิ เช่น การประชุม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสัมภาษณ์ และควรใช้แบบสอบถาม เป็นต้น เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้เกิดความเป็นเลิศทางวิชาการ และควรให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย ภารกิจและพันธกิจของสถานศึกษา

1.2 ด้านการบริหารหลักสูตรและการสอน ผู้บริหารควรดำเนินการร่วมกันกับครูในการกำหนดสาระการเรียนรู้ในทุกกลุ่มสาระวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ตามเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

1.3 ด้านการนิเทศการสอน ผู้บริหารควรตรวจและให้คำแนะนำแผนการเรียนรู้ของครูล่วงหน้าเป็นรายสัปดาห์ โดยมุ่งส่งเสริมสนับสนุนครูได้พัฒนาคุณภาพการสอนของตนเองเพื่อประโยชน์สูงสุด คือพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

1.4 ด้านการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน ผู้บริหารควรตรวจสอบผลการประเมินระหว่างเรียนของนักเรียนเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและหาแนวทางในการพัฒนาผู้เรียน

1.5 ด้านการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน ผู้บริหารควรจัดทำคู่มือแหล่งเรียนรู้ในชุมชนสำหรับนักเรียน เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถหาความรู้และเรียนรู้ด้วยตนเองได้ตามอัธยาศัย

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มอำเภอน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2

2.2 การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มอำเภอไทรน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

2.3 การศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนกลุ่มอำเภอไทรน้อย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 (ฉบับที่ 2). และที่แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: บริษัท พรินทิงกราฟฟิค จำกัด.
- เกตุสุดา กิ่งการจร. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 สระบุรี. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- เกตุอัมพร มียิ่ง และสินธรา ความดีษฐ์. (2560). ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูโรงเรียนเอกชน สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย, 31(4), 234-244.
- เจริญวิญญู สมพงษ์ธรรม. (2554). การบริการและประเมินโครงการ = Project Management and Evaluation. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทัศนาวรรณประภา. (2560). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอสอยดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญพา พรหมณะ. (2559). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครศรีธรรมราช: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- ปทุม ปรีพูนถนุง. (2554). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. สารนิพนธ์ ศษ.ม. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- “ประกาศ เรื่อง ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561–2580),” ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก, หน้า 1. 13 ตุลาคม 2561.
- พรชัย อิน้อย. (2562). ความคิดเห็นของครูที่มีต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร. การศึกษาอิสระ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พัชราภรณ์ จันทพล. (2559). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนในอำเภองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก. งานนิพนธ์ ศษ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ภารดี อนันต์นาวิ. (2557). หลักการแนวคิด ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: มนต์ตรี.
- วิเชียร วรรณภาร. (2560). การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วิศิษฐ์ศรี โตศุกลวรรณ. (2562). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กรุงเทพมหานคร. การศึกษาอิสระ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ศราวุธ ทองอากาศ. (2560). การศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดจันทบุรี ระยองและตราด. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า. (2553). ยุทธศาสตร์การปรับวิธีเรียน การเปลี่ยนวิธีสอนเพื่อเตรียมสู่ความก้าวหน้าในอนาคต. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า.
- สมชาย วรภิเษมสกุล. (2554). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. อุดรธานี: อักษรศิลป์การพิมพ์.
- สมบูรณ์ บุศิริรักษ์. (2559). การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถพยากรณ์การบริหารจัดการศึกษานอกโรงเรียนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน. วารสารบริหารการศึกษา มศว, 23(24), 79-91.
- สมฤทัย อ่อนรัมย์. (2558). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสหวิทยาเขตนางรอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- สมุทร ชำนาญ. (2556). ภาวะผู้นำทางการศึกษา ทฤษฎีและปฏิบัติ. (พิมพ์ครั้งที่ 2). ระยอง: พี.เอส.การพิมพ์.
- สิริกร พลายงาม. (2557). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32. วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.

- สุฤทัย จันทรทรงกลด. (2558). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในจังหวัดจันทบุรี* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 17. งานนิพนธ์ ศษ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุพชาติ ชุ่มชื่น. (2554). *ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนนวมิตราชินุทิศสวนกุหลาบ
วิทยาลัยปทุมธานี*. สารนิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. (2563). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ 2563*. เอกสารหมายเลข
3/2563. นนทบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- เสาวภาพันธ์ ศรีประเสริฐ. (2560). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา
สังกัดสำนักงานการศึกษาเมืองพัทยา*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Creative Research Systems. (1982). *Sample Size Calculator*. Retrieved from
<https://www.surveysystem.com/sscalc.htm>. Aug 15th, 2020.
- Davis, Gray. A. & Thomas, Margaret. A. (1988). *Effective schools and effective teachers*. Boston: Allyn & Bacon.
- Hallinger, P. & Murphy, J. (1985). Assessing the instructional Management behavior of principals.
The Elementary School Journal, 86(11), 221-227.
- Krug, R. E. (1992). *Leadership and performance beyond expectations*. New York: Free Press.